

most is — midőn a háborút állítólag előidőző németekről is kedenc tárgyilagossággal írni — igen tartózkodóan vagy felületes, téves, sőt rosszakaratu információk alapján beszél, s a legújabbban pedig rólfunk állandóan a „Hungarian Machine gun mystery” meséjét fújja, természetesen a híres cseh muzsikusok hangszerezésében.

Annál közelebről, annál fájóbban érint bennünket, ha volt fegyvertársaink részéről — kiknek oldalán, akaratunk és érdekeink ellenére bár, de mindig még becsülettel kitartottunk — érnek olyannyira ferde megállapítások, hogy kénytelenek vagyunk megcáfolni azokat. Hova is jutnának, ha eszmernők Max Keller állításait, mely szerint Felső- és Délmagyarország a háború előtt „Szlovákia” és — Ur-ram bocsáss! — Erdély German Ausztria birtoka volt!

Elérkezett az utolsó pillanat, amikor az öszmagyarságnak össze kell fognia és kieszközölnie a pártatlan igazság napvilágra jutását a magyarfaló vagy téves propaganda ellenében, mert, ha igaz az a szomorú mese, melyet a „Western Producer” legutóbbi számában ismét szédülő fejközhöz vágnak, mely szerint a békét diktáló győztesek legelőkelőbb diplomatai szemében előbb mint város, majd, mint hárommillió (valójában alig több, mint félmillió!) száz által lakott német-osztrák terület volt Siebenbürgen: a mi Erdélyünk, s mint ilyen dobattott az oláh bocskorok martalékául a németekkel való leszámolás gyűlölködő percében, — akkor a tudatlanság és rosszakarátuan elferdített propaganda áldozatául esett a világ legártatlanabb és legbüszkébb, szorgos, tiszta népe: a székelyek.

Minden magyar, legyen bár a globus bármely eldugott zugában, készüljön fel az igazságért és a saját feja jogos tulajdonának újból elismeréséért megkezdett harcra: legyen minden magyar egy-egy lord Rothermere a maga kis körében s ne kessék megcáfolni a kacsalábon forgó, de a közvélemény nagy része által mégis szentesített sok kislántant rágalmat, mely a naiv világ lelkiismeretét egy kis időre megnyugtatta ugyan, de a jelek szerint könnyen, nemcsak a terfőre alapuló műbúke, hanem az európai civilizáció elbalkánizáló dásába, lezüllesztésébe kerülhet.

HOGYAN VÉGEZTÉK KI EDITH CAVELLT?

Az utóbbi hónapokban aligha volt ennél aktuálisabb bünper, melynek emlegetésétől egy idő óta visszhangzik az egész világ sajtó abból az alkalmából, hogy az angol filmcenzura renkívül erélyes hangú intézkedéssel megtiltotta egy óriási költséggel kiállított és szenzációsnak ígérkező filmjáték előadását Angolország mozgóképszínházaiában. Ennek a filmjátéknak a főhőse senki más, mint a világháború kitörése után alig pár hónap múlva oly tragikus sorsra jutott hadiápolónő: Miss Edith Cavell, ez a szép és előkelő családból való angol kislány, aki felett a német haditörvényszék 1914 év októberében mondotta ki a halálos ítéletet. Hazájában ma már több szobor hirdeti emlékét. Most ki váncsián lesi a világ közvéleménye, hogy a filmjáték létrehozói hogyan fogják tudni kimondolni mégis az angyonlőtt leány tetteit dicsőítő mozidarab bemutatásáig?

Mert hát mi is volt a Miss Edith Cavell vétké? A vád szerint harmincegy társával együtt, a németek fogóságába esett angol és francia katonákat, meg belga fiatalembereket szöktetett ki az akkor német megszállás alatt levő Belgiumból, hogy aztán ezek rögtön az antant-sereghez csatlakozzanak. S a szöktetést, — melyet a jó darabig elért sikerek után rendszeressé fejlesztett — eléggé elmésen vitte keresztül. A jó családból való Miss ugyancsak már a világháború elején felügyelője és vezetője lett a brüsszeli orvosi intézet nagy hadi-kórházának, melyben mint önkéntes ápolónő, maga is dicséretes munkát fejtett ki a sebesült katonák gyógyítása és gondozása körül. Ezt a pozícióját arra használta fel, hogy az átszökhetendő angol és francia katonákat és újoncokat az intézetben rejtette el addig, míg aztán el-

szakánként sikerült őket a hollandi határhoz eljuttatni. Ebben aztán már szépszámu — és tagadhatatlanul előkelő — társaság segédkezett neki.

AZ ELŐKELŐ SZÖKTETŐ!

Reginald de Crois herceg volt a feje ennek az illusztris katonaszöktető társaságnak. A nemes herceget a németeknek nem sikerült kézrekeríteniök, de kézre került felesége, társaságában a francia Jean de Belleville grófnőnek és több előkelő belga urnak és urhölgynek. Maga Miss Edith Cavell is hamarosan kérekerült 1914 augusztus hónap 5-én.

Elképzelhetjük, hogy a világháború akkori hatalmas lendületének forró napjaiban a katonai vezetőség mily nagy eréllyel látott hozzá e nagyszabású hadi bünper kinyomozásához. Ezt rövid idő alatt be is fejezték, napfényre derítettek mindent, hiszen egyik vádlott sem igyekezett leplezni tettét s a megtorlás mértékével is körülbelül tisztaban voltak a vádlók és vádlótak egyaránt.

Teljes három napig tartott német haditörvényszék ízgalmas tárgyalása. A szép angol Miss-mártírnek érezte magát. — színté kihívó büszkeséggel és bátor sággal viselkedett a katonai bíróság előtt. Nem is tagadott ő semmit a válog azok közül az épüleletes vádak közül, melyeket a szigorú s ilyenféle ügyekben kimélettel aligha ismerő hadbírósg a fejére olvasott. Beismer- te valamennyit töredelmesen, sőt mikor már a bizonyítási eljárás is véget ért, a tanúk kihallgatása és a terhelő okmányok felolvasása is befejeződött, gunyos mosollyal adta elő, hogy a zok a katonák, kiknek az elme- nekülését ő segítette, mennyire hálatalt levelekben mondtak neki köszönetet.

AMIT TETTEM -- CSEPPET SEM BÁNOM!

— Ez a legszebb jutalom, — jegyezte meg, — amely kárpótol minden engem érhető megpróbáltatásért! Amit tettem, cseppet sem bánom!

Miss Edith Cavell hét más vádlott-társával együtt halálra ítélte a haditörvényszék. A kérelhetetlen katonai törvények nem ismerhetnek más megtorlást az általuk elkövetett bűnökkel szemben...

Az 1914 október 11.-én hozott és nagy feltűnést okozott halálos ítélet után nagy befolyások érvényesültek az előkelő elítélt megkegyelmezése körül. Jeanne de Belleville grófnő érdekében, mint az akkori feljegyzések kiemelik, maga XV. Benedek pápa, valamint a spanyol király és az Egyesült Államok berlini nagykövete vetették latba befolyásukat II. Vilmos császárnál, aki aztán csakugyan meg is kegyelmezett a grófnőnek és többi társainak. Csak Miss Edith Cavell nem kapott kegyelmet. Ámbátor az ő megnevezése érdekében is közbenjárt a spanyol követ, főként pedig B. Whitelock, az akkori brüsszeli amerikai követ, de minden legkisebb eredmény nélkül. A belgiumi német főkormányzó: báró von der Loncken azt a választ adta neki, hogy a bátor Missel szemben a legfőbb katonai szempontok megmásíthatatlanul parancsolják a halálbüntetés alkalmazását, — azon többé ezen a földön változtatni nem lehet.

EDITH CAVELL HÖSI HALÁLA

1914 október 12.-én, tehát az ítélethozatalt követő nap reggelén ment végbe a kivégzés Brüsszelben. Szinte fanatikusnak

fanatikus. A francia nagy forradalom Európát rengető eseményei között bukkanhatunk hasonló epizódokra. Meghalt szinte kacagva, mert szent volt a hit, hogy amit tett, azzal csak hazájának tartozott. A maga személyére hallani sem akart kegyelemkérésről. Pedig a haditörvényszék elnöke megkérdezte tőle a halálos ítélet kihirdetése után, hogy kíván-e a császárhoz kegyelemért folyamodni?

— Nem kérek kegyelmet! — volt a leány megvető válasza.

Híába kérlete maga Kirschens, a belga felelőviteli törvényszék jeles ügyvédje, aki védőjéül volt kirendelve a haditörvényszéki tárgyalásra.

Az akkori angol tudósítások páratlanul egyértelműek annak megjósolásában, — a kivégzés megrázó jeleneteiről írva, — hogy lesz idő talán, valamikor a világháború lezajlása után, mikor majd szobrot is emelnek Cavellnek valamelyik angol városka főterén. És ráírják majd: — meghalt a hazáért!

MI LEGYEN A ST. LAWRENCE CSATORNÁVAL?

OTTAWA, ápr. 16.

A ST. LAWRENCE CSATORNA KIÉPÍTÉSÉNEK TERVEI ISMÉT A PARLAMENT ELE KERÜLTEK ÉS AMIG A KONZERVATIV PART SZÓ NOKAI A LEHATÁROZOTTABAN ALLAST FOGLALTAK A CSATORNA MINEL HAMARABBI KIÉPÍTÉSE MELLETT, ADDIG A LIBERALIS PART SZÓNOKA, JEAN MILLAR A QU'APPELLE KERULETBOL KIFEJETTE, HOGY EREDETILEG AZZAL TAMASZTOTTAK ALÁ A CSATORNA KIÉPÍTÉSI TERVET, HOGY AZ IGY MEGTAKARITOTT ÖSSZEG A SZALLITÁSNAL BUSHLENKENT 12 CENTRE FOG RUGNI 6 AZONRAN ALAPOSAN MEGVIZSGÁLTA A KÉRDÉST ÉS ARRA AZ EREDMENYRE JUTOTT, HOGY A SZALLITÁSI KÖLTSEGEKEMEK A MEGTAKARITÁS OWEN SOUND TOL COLLINGWOODIG NEM TESZ KI TÖBBSZ. 5.8 CENTNEL IGY TEHAT KÉRDÉSES, HOGY A KIÉPÍTÉSI KÖLTSEGEK ARANYBAN LESZNEK-E A MEGTAKARITASSAL.

A PARLAMENT ELHATÁROZTA, HOGY A CSATORNAÉPÍTÉSSEL MEGBIZOTT KÜLÖN BIZOTTSÁG VÉGLEGES DÖNTÉSE ELŐTT A KÉRDÉSEL BEHATÓAN NEM FOGLALKOZIK.

Megmentették az életét a karos gyertyatartók

— HISZEN EZ NEM IS EZÜST! — KIÁLTOTT FEL AZ ÁMULÓ ÉKSZERÉSZ —

Páris, április 16.

Ismét egy regény az életből, amely úgy hangzik, mintha valami túladó költői fantázia szülte volna, holott, ahol a valóságban megtörtént, az Páris és pedig ennek a gazdagsságból és szegénységből összekeveredett városnak félig nyomor-, félig művésznegyede: a Montparnasse.

A Montparnasse egyik roska- dozó háznak padlásszobájában élt évek óta már egy előkelő orosz fiatalember, aki hazájából a bolsevista uralom elől menekült Párisba. A fiatalember, bármindent elkövetett, hogy munkát szerezzen, évek óta munka nélkül áll és életét eleinte jobblétben, később azonban a legnagyobbnomorban azoknak az értéktárgyainak eladásából tengette, amelyeket hazuról sikerült magával hoznia. Amig ezek között az értéktárgyak között értékesebb családi ékszerek is voltak, addig jölmert a fiatalember sora, de később, mikor már mindenét eladogatta, lassankint egyre nyomorúságosabb és nyomorúságosabb élet köszöntött reá. Néhány nappal ezelőtt, mikor már napok óta nem evett, elhatározta, hogy utolsó családi ereklyéjétől, egy pár ezüst karosgyertyatartótól is megvált. Ettől a drága családi ereklyétől nem akart mindeztideig megválni, mert ez a pár karosgyertyatartó volt minden, ami egykori otthonára, gyermekkorának boldog napjaira emlékeztette. Ezek a gyertyatartók valamikor édesapjának íróasztalán állottak és a fiatalember szívesen éhezett, csak ezt az utolsó emlékét idegen

Keletkanadában a legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb pénzügyi intézmény.

Pénzügyi tevékenység vállalatok.

HÁZAK, FARMOK STB., ADÁS-VÉTELET INTÉZESSE VELEM

Bármilyen ügyes-bajos dolgában forduljon hozzám:

LOUIS SZABO

BOX 244 515 SOUTH Main Str. Welland, Ont.

A „CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS” magyar megbízottja.

A jóslás bevált. Már több szobor is van a bátor Missnek. És mire e sorok napvilágra jutnak, már a híressé vált Cavell-film is előadják az angol filmcenzura minden tilalma ellenére is. És aligha fogja már felújítani a világháború ütötte régi sebhelyeket.

Nyugatkanadában pedig a hatalmas Sziklás hegységek egyik leghatalmasabb ormát nevezték el a hős angol leányról, aki örömmel nyújtotta át életét, amikor azt hazája követelte tőle.

Ebben a pillanatban történt a csoda. Az aranyműves meglepre tette az egyik gyertyatartót és ekkor izgalomtól remegve szinte rákiáltott a fiatalemberre:

— Hiszen ez nem is ezüst! A fiatalember szintén kiátpadt és kétségbeesetten mondotta:

— Akkor nem marad más hátra, mint az öngyilkosság!

— Dehogyan az öngyilkosság! — kiáltotta izgatottan az aranyműves — hiszen ön többször is milliomos uram! Ez a két gyertyatartó szintisza urali platinaból készült és értéke olyan óriási, hogy azt én nem is tudom megbecsülni, még kevésbé megfizetni!

Az aranyműves erre a fiatal emberrel elrohant Páris egyik legnagyobb arany- és ezüstmű gyárába, ahol tíz millió frankért rögtön megvásárolták a karos gyertyatartókat, amelyekről a fiatalember még ott a gyárban rögtön másolatot rendelt ezüsből.

Édesapja gyertyatartónak, melyek életét mentették meg a fiatal orosznak, ezüsből készült másolata most már Páris egyik előkelő negyedének pompásan berendezett villaká sában áll, ahova a fiatalember a Montparnasse nyomorúságos padlásszobájából költözött. És még mondja valaki, hogy napnapság nem történnek csodák.

JÓ HELYEN JAR

— Ha a foga fáj, ne én hozzam jöjjön. Én szemorvos vagyok.

— De kérem, éppen a szemfogam fáj.

PENGOJET, DOLLARJAT KÜLDJE A „PANNONIA” UTJAN 796 1/2 Main St. WINNIPEG, MAN.

Izsák Gyula

A CUNARD hajótársaság és a KANADAI NEMZETI VASUTAK képviselője. Bevándorlás engedély megszerzése, pénzküldés KÁBELEN és utalványon. JOGI ÉS KERESKEDELMI papírok elkészítése.

Kipling, Sask.

BOX: 106. TELEFON: 1.

HADÜZENET a varjúk ellen.

A saskatchewan kormány végzése alapján „A varjúkat és szarkákat ki kell pusztítani Saskatchewanből”. Ezek az állatok rablók és tolvajok, keveset érnek aboz, hogy meg legyenek kímélve.

A varjúk és szarkák elpusztítják a kisebb hasznos madarak fészkeit és tojásait és tojásait a dögvézt hoznak a vadmadarakra térszerekre idején.

A varjúk és szarkák okai annak, hogy éneklő madaraink elfogytak, melyek a káros rovarokat pusztították.

A Department of Railway, Labour and Industries elhatározta, hogy a saskatchewan lakosok között 1500 drb. díjat, egy dollártól usá, dollárig terjedő értékben oszt szét a varjúkért, szarkákért és tojásokért. Minden varjú és szarka után 5 szám, a tojásokért 2 számot ad a kormány.

A versenyt szeptember elsején zárják le. Minden szerzeménynek 1928 szeptember 10-ig kell érkeznie.

További információért és nyújtandóért forduljon a Game Branch of

THE DEPARTMENT OF RAILWAYS LABOUR AND INDUSTRIES REGINA.

HON. GEORGE SPENCE Minister **T. M. MOLLOY** Deputy Minister.

A BOR KORA

— Pincér, ez a bor nagyon fiatal még.

— Hissz ez az épen benne a jó. Még nem volt ideje a gazdánknak, hogy megkeresztelje.

PENGOJET, DOLLARJAT KÜLDJE A „PANNONIA” UTJAN 796 1/2 Main St. WINNIPEG, MAN.

Új erőt és kedvet ad a petyhüdt testnek

As utolsó harmincöt esztendő alatt, szerző a világon, sok millió férfi és nő győződött meg arról, hogy a Nuga-Tone új erőt, új egészség, új energiát ad. Semmi sem hasonlítható ehhez a kitűnő orvossághoz, amit a vér gazdagabbá tételét s az idegek s állagában a fontos szervek megerősítését illeti.

Ha ön gyenge, fáradt, beteges, ha fáj valamije, ha nagyon lesoványodott, ha elvesztette régi erejét és kedvét, ha állandó székrekedésben, fejfájásban, fejszágában, különböző vérgyógy, máj és kiválasztó szerv bántalmakban szenved — tegyen kísérletet ezzel a nagyszerű orvossággal. Biztos, hogy Nuga-Tone minden tekintetben és rövid idő alatt segíteni fog önön, vagy ellenkező esetben visszakapja a pénzét. Ragaszkodjék a hitelesítetthez Nuga-Tonehoz — ezt az orvosságot semmi sem pótolhatja.

Emésztési zavarok

gyomororrák, étvágytalanság, terhelt gyomor, sáskák nagy mennyisége okos és enyhe betegség. X-ray sugárral kell kutatni baj gyökereit és die- tétussal éhíteni. Használja a THOMAS SANITARIUM 157 H. Mayfair Ave., Winnipeg, Man. gyógyító kúrát. Küldje be ezt a hirdetőt 10 nap alatt, 10% árkedvezményben részesül.

THE THOMAS SANITARIUM 157 H. Mayfair Ave., Winnipeg, Man.